

Maareformi 10. a. juubeli pidustusi Wirumaal.

Uhtnas püstitati maareformi mälestusjammas.

Rahwarohked aktused ka Kulinal ja Kloobis.

Pühapäeval, 12. juunil korraldasid Sõmeru walla Uhtna aj. põllupidajad maareformi 10. a. juubeli mälestuspäewa. Päewa tähtsamaks ja huvitavamaks punktiks oli maareformi mälestusjamba avamine Kohala ja Uhtna teeharudel. Sammas — suur neljakandiline põllukiwi, vastawa fivisje raiutud pealkirjaga ja asetatud sellekohasele alusele — on ligi 2 meetrit kõrge.

Pidustused algasid kell 2 päeval rongitüüguga Uhtna mõisalt mälestusmärke juurde, kus korraldava toimkonna nimel A. Bod selgitas mälestusjamba mõtet. Selle järele awas mälestusmärke wastawa kõnega Wiru maawalitjuse abiesimees S. A. i. w. e. r. Järgnes mälestusjamba õnnistamise talitus Rakwere õpetaja B. Ederbergi poolt. Seltsi terwitust ja asetati jamba jalale ka lilli.

Rongitüügus mindi tagasi Uhtna mõisa õuele, kus peeti päewakohane aktus ja kus kõnelesid Wiru maawalitjuse abiesimees S. A. i. w. e. r. ja P. A. B. koonduse Wirumaa sekretär M. Vöötsmann. Terwitust tõi Warudi põllumeeste kogu poolt A. Tredtip.

Niihästi mälestusmärke avamisel kui ka aktusel ja hiljem korraldatud ühisele koosviibimisel peolauas oli rahwas rohkesti. Meeleolu, vaatamata igapäevase elu raskustele, oli peolauas väga elaw. Wähe-malt korrdi tahetaks muustada praegu üldiselt walitsewa kütikuse pigistust. Sedasama võib welda ka samal päewal peetud pidustuste kohta Kulinal ja Kloobis.

Küti ja Koela waldade põllupidajate maareformi pidustused algasid kell 1 päewal Wiru-Jakobi jurnuaial pärja asetamisega langenute mälestusjambale. Pärja pani põllutöökoja liige A. Siil wastawa kõnega.

Kell 4 p. l. peeti pidustuste aktus Kulina algkooli aias. Aktuse awas korraldava toimkonna nimel E. Põiklit. Aktuse waimuliku talituse pidas Wiru-Nigula õpetaja A. Alwer, kes oma väga süntas kõnes meelde tuletas neid raskusi, milliseid asujail on tulnud wõtta.

Peotõned pidasid riigikoju abiesimees A. Penno ja Wiru maawalitjuse esimees A. Pajos. Terwitust tõi Rakwere-Jaaguvi põllumeeste seltsi poolt E. Kello ja Koela-Allerwa maanaiste seltsi poolt pr. Kallit. Oli saabunud ka rida terwitustele-

gramme, põllutööminisrilt D. Kõsterilt, Wiru maawalitjuse liitmelt W. Tartult ja teistelt. Aktust kannistas oma ettekannetega Kulina-Koela ühendatud segakoor.

Aktusest osawõtjate hulk ulatus üle 500 inimese. Wõis tähele panna, et nii mõnelgi wanemal põllupidajal olid filmad wees, kui südamlikel sõnul tuletati meelde neid raskusi ja wõitlusi, mis on tulnud wõtta maareformi läbiwiimiseks ja oma kohta dele elama ajumiseks.

Hiljem korraldatud peolauast osawõtjate hulk ulatus ligi 300-ni.

Beltsi ja Kloodi ajundused pidasid oma maareformi mälestuspäewa Kloodi algkooli ruumes. Pidustus algas aktusega Kloodi algkooli õuel, kus waimuliku talituse pidas Saljala õpetaja M. Nurm. Oma kõnes hallepa õpetaja andis kujuta ülewaate aastajadade eest teostatud maareformide kohta, siirdudes hiljem Eesti maareformi teostamise juurde. Südamlik kõne haartas kõiki kooswiibijaid.

Aktuseõoned pidasid riigikoju liige A. Wann ja Wiru maawalitjuse liige W. Tartu. Terwitustelegramm oli tulnud põllutööminisrilt D. Kõsterilt, kes arasõidu tõttu Saaremaale ei saanud pidustustest osa wõtta.

Terwitust tõi ühise põlluharijate erakonna Wirumaa keskkorralduse poolt sekretär R. Känd, Kloodi algkooli poolt õpetaja Schneider ja Paatna-Kaanemõisa põllumeeste kogu ning Kloodi tuletõrje üh. nimel A. Lindermann. Aktus lõppes pidustoitkonna esimehe A. Johannese lõpuõnaga. Aktust kannistas oma ettekannetega kohalik laulukoor.

Peale aktust oli koosviibimine peolauas, kus rohkesti kõnesid peeti ja kõlasid rahwalaulud. Hiljem järgnes jalakeerutus woor-tele, millest ka wanemad inimesed ei loobunud.

Üldiselt möödnud kõik need pidustused hoogsalt ja andsid tunnistust maarahwa ühistundest ja iseteadusest. Nagu nimetatud, oli osawõtt eriti weel ilusa ilma tõttu väga rohkearwuline. Kõigi kütikuste fiinuste oli ka meeleolu ülew. Eestlase iseloomu kohajelt aga ei awaldunud see meeleolu mitte suurtes sõnades ja mingis kõitkennustawas rõõmujoomastuses, waid rohkem isiklike tundelise läbielamusena. — Pead muljed neist pidustustest püstitawad weel taua.